

sentimentti -tietotyöväline

Erityisasiantuntija Sini Erholtz
Strateginen ohjaus ja kehittäminen, Sisäministeriö

Sentimentin tausta

- Sisäministeriön ja hallinnonalan yhteisen strategian ensimmäinen tavoite on **Suomessa asuvien väestöryhmien korkea turvallisuuden tunne**, jota tavoitellaan yhdessä sidosryhmien kanssa mahdollisimman vaikuttavien toimenpiteiden suunnittelulla ja toteuttamisella
- Tavoitetta tukee myös keväällä 2021 eduskunnalle annetun sisäisen turvallisuuden selonteko, jonka pyrkimyksenä on varmistaa sisäisen turvallisuuden kehittyminen niin, että **Suomi on tulevaisuudessa entistä turvallisempi maa kaikille ihmisille ja ihmisryhmille**
- Asetetun päämäärän saavuttamiseksi Sisäministeriössä on kehitetty yhteistyössä Taloustutkimuksen kanssa **Sentimentti-tietotyöväline, joka tarjoaa kattavan ja monialaisen menetelmän ihmisten turvallisuuden tunteen analysointiin, ennakointiin sekä seurantaan**

Tutkimusasetelma

- Millaiset asenteet, arvot, turvallisuuteen liittyvät kokemukset ja sosiodemografiset tekijät vaikuttavat turvallisuuden kokemukseen?

Väestössä esiintyvät kokemukset turvallisuuden tunnetta heikentävistä tai vahvistavista tekijöistä

Väestössä esiintyvät kokemukset uhan tunnetta synnyttävistä tekijöistä ja niiden todennäköisyydestä

Omaa elämää koskeva turvallisuuden ja turvattomuuden tunne sekä huolten ja toiveikkuuden vaihtelu

Luottamuksen kokemukseen liittyvät kysymykset

Omaa turvallisuuskäyttäytymistä koskevat arviot

12 kk aikana koetut turvallisuustapahtumat (yhteydenotto HÄKEeseen ja poliisiin, rikokset, onnettomuudet)

Arviot viranomaistoiminnasta ja sen onnistumisesta

Asenteet ja arvot (perusarvot ja asenteet, yhteiskunnalliset mielipiteet)

Sosiodemografiset taustatiedot, sosioekonominen tilanne, mediankäyttö

Sentimentin sisältö koostuu

- Säännöllisestä väestötiedontuotannosta ja analyysista
  - Sentimentin ensimmäinen pohja-aineisto (n=5011) kerättiin 1.4.-12.4.2021 Norstat Oy:n verkkopaneelista. Aineiston analyysistä ja mallinnuksesta vastasi Insight360 Oy (Nyk. Taloustutkimus)
  - Vuoden 2022 aikana toteutettiin kolme aineistoa täydentävää otantaa Taloustutkimuksen verkkopaneelissa.
    - » Ensimmäinen otanta toteutettiin maaliskuussa (n=870), toinen toukokuussa (n=884) ja kolmas lokakuussa (n=850)
  - 29.9.-11.10.2023 kerättiin uusiin laaja väestöotanta (n=3179)
    - » Aineiston analyysia tullaan tekemään mm. yhteistyössä SPEK:in kanssa (teemalla kotitalouksien resilienssi)

Aineistoanalyysin aiempia keskeisiä tuloksia

- **Turvallisuuden ja luottamuksen välillä on yhteys**
  - Matalan turvallisuuden tunteen omaavat erottuvat myös madaltuneessa luottamussuhteessaan turvallisuusviranomaisiin
- **Suomi ei ole luottamusyhteiskunta kaikille**
  - turvallisuuden tunne ja luottamus turvallisuusviranomaisiin rakentuu ja jakautuu hyvin eri tavoin erilaisten ihmisten välillä
- **Polarisaatio eri väestöryhmien välillä asettaa haasteita turvallisuuden tunteen ja sisäisen turvallisuuden rakentamiseen sekä takaamiseen**
  - Keskiarvojen sijaan meidän täytyy ymmärtää yksityiskohtaisemmin ihmisten ja eri ryhmien turvallisuuden tunteen rakentumista
  - Sama palvelu ja samat viestit ei takaa samaa lopputulosta kaikille

Lähde: Pexel.com

Sentimentin uusia keskeisiä tuloksia, lokakuu 2023

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Aineiston yleistiedot

- Vastaajamäärä: 3179
- Tiedonkeruu: Taloustutkimus, verkkopaneeli
- Tiedonkeruun aikataulu: 29.9.-11.10.2023

- Otos on muodostettu väestöllisesti edustavana käyttämällä iän, sukupuolen (miehet, naiset; sukupuoli muu on aliedustettu nuorten osalta), maakuntien ja SYKE-luokkien (kaupunki-maaseutu-luokat) osalta väestöllisesti vastaavaa otostusta

- Virhemarginaali on 1,8%-yksikköä.
  - Muutosvertailussa huomioidaan lisäksi vertailtavan aineiston virhemarginaali, jolloin merkittävä muutos tarkoittaa tulosta, joka ylittää (riippuen tarkasteltavasta vastaajajoukosta) 1%-3,6%.

Lähde: Pexel.com

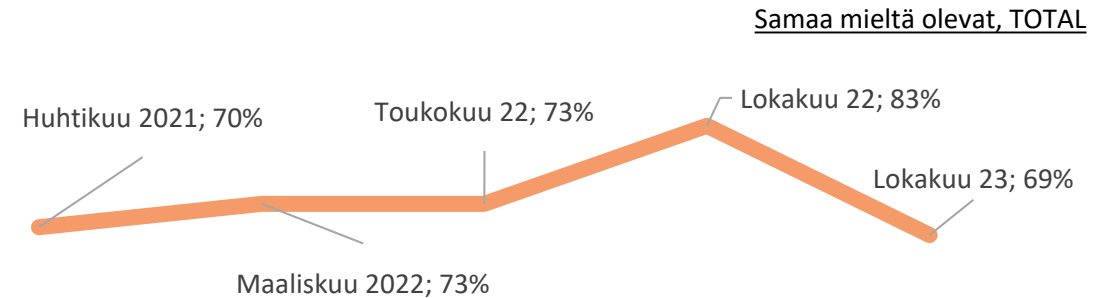
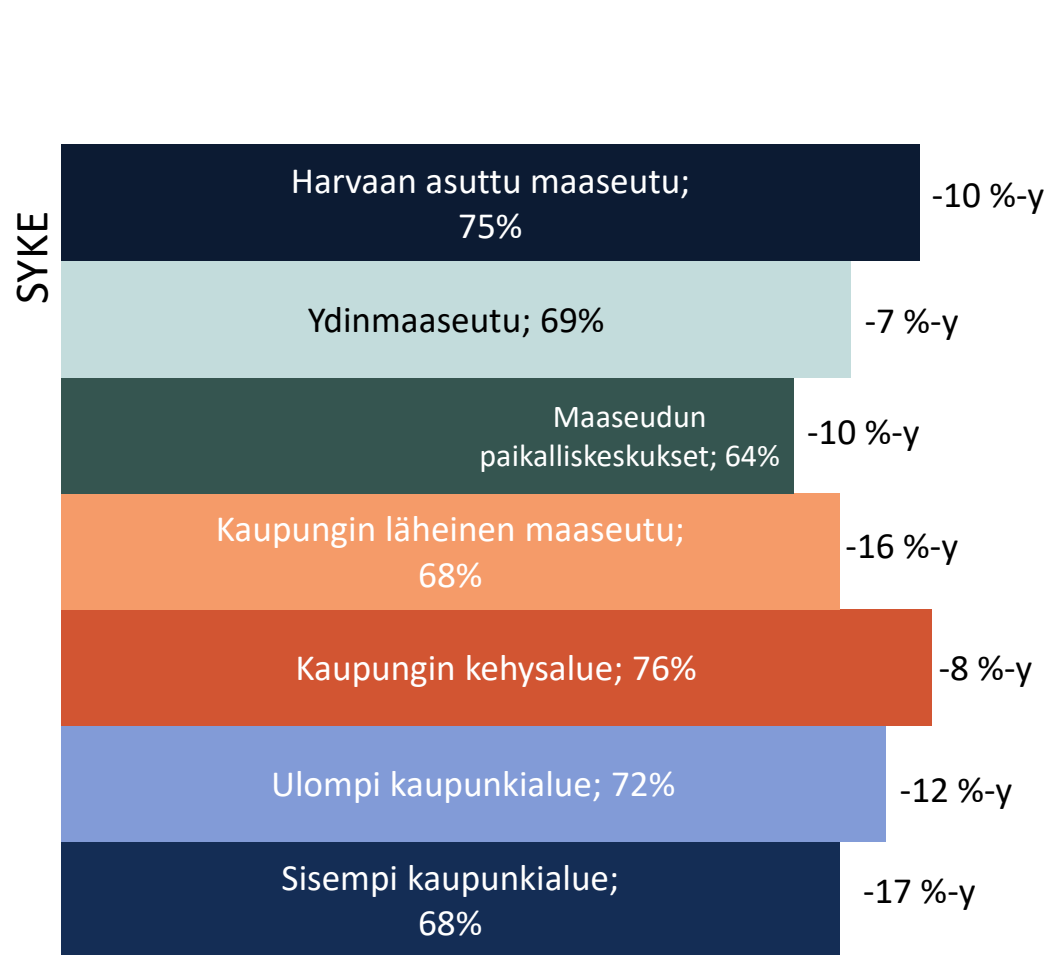
Turvallisuuden tunteen ydinmittareita

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Koen, että elämäni on turvallista

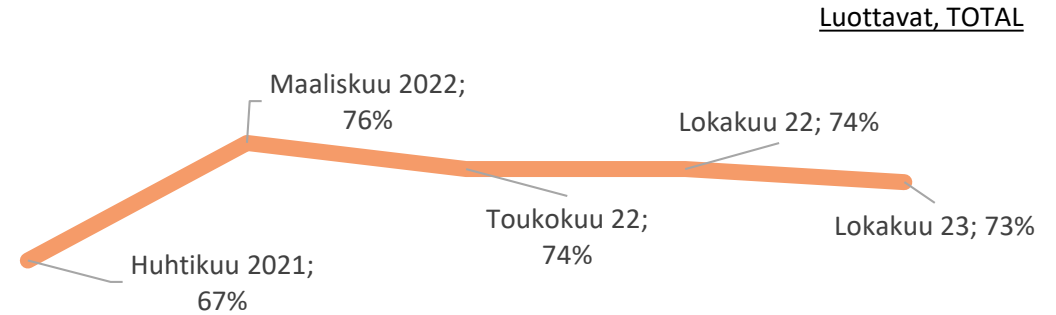
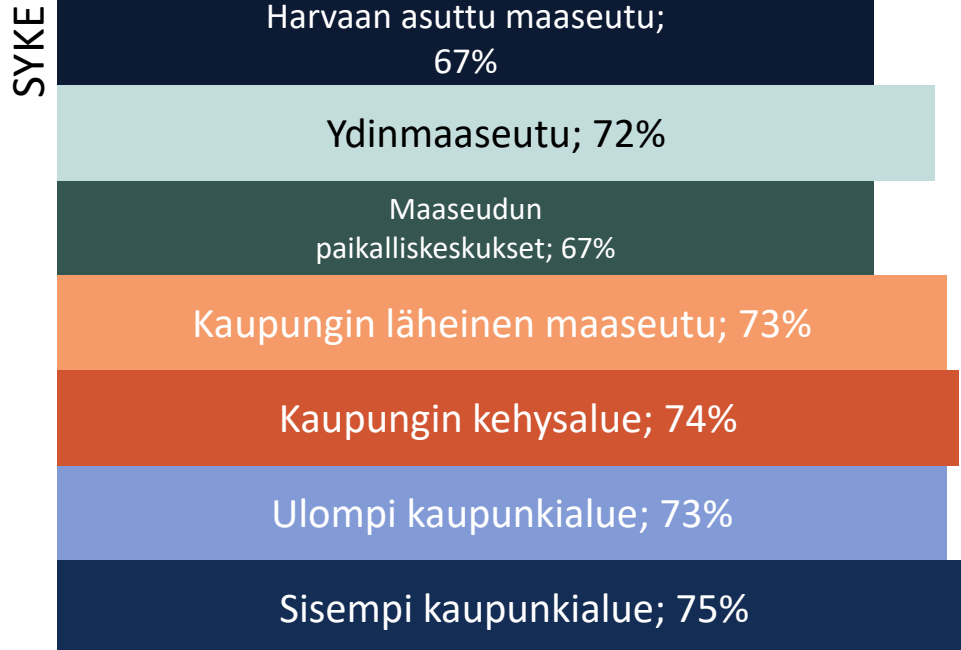

Suomalaisten turvallisuuden tunne on heikentynyt 14 prosenttiyksiköllä viime vuoden mittauksesta ja tulos on alhaisin kaikista Sentimentin aiemmista tutkimuksista. (%). Taustamuuttajatarkastelussa korostuvat merkittäväällä tavalla alle 40-vuotiaat, joiden turvallisuuden tunne on keskimääräisesti 63%.

Turvallisuuden tunne on aineiston perusteella alueellisesti heikointa maaseudun paikalliskeskuksissa (64%) ja korkeinta kaupungin kehysalueilla (76%) ja harvaan asutulla maaseudulla (75%). Viime vuoden lokakuun tuloksiin verrattaessa laskua on tapahtunut eniten sisemmällä kaupunkialueella (-17 %-y) ja kaupungin läheisellä maaseudulla (-16 %-y).

Kuinka paljon turvallisuusviranomaisiin voi yleensä luottaa?

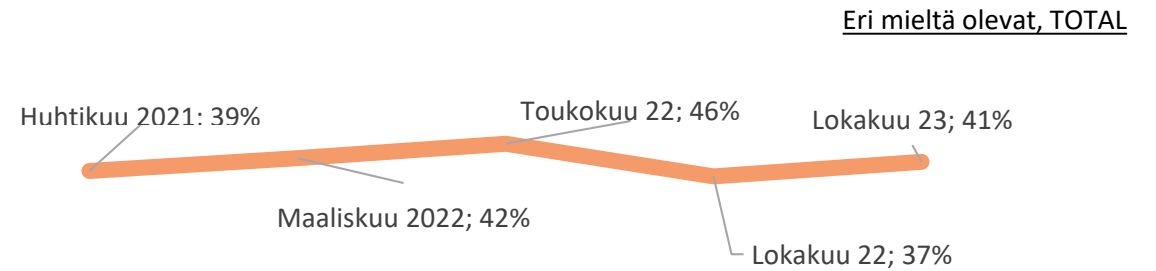
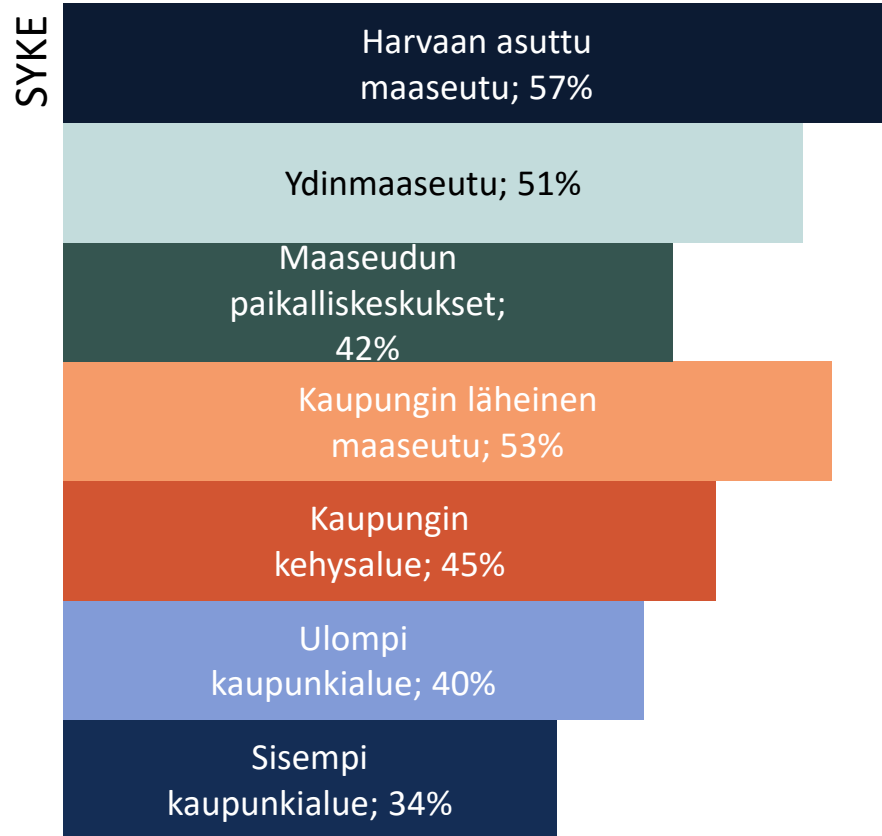

Luottamus turvallisuusviranomaisiin on säilynyt suhteellisen samalla tasolla viime vuoden lokakuun tuloksen kanssa. Aineiston syvemmästä tarkastelusta käy ilmi yhtenevyyttä aiempiin tutkimustuloksiin; heikko luottamus turvallisuusviranomaisiin näyttää keskimääräisesti linkittyvän myös heikompaan turvallisuuden tunteeseen.

Luottamus turvallisuusviranomaisiin on aineiston perusteella heikointa maaseudun paikalliskeskuksissa ja harvaan asutulla maaseudulla (67%), sekä korkeinta sisemmällä kaupunkialueella (75%).

Olen varautunut hyvin selviytymiseen kotonani erilaisissa poikkeustilanteissa

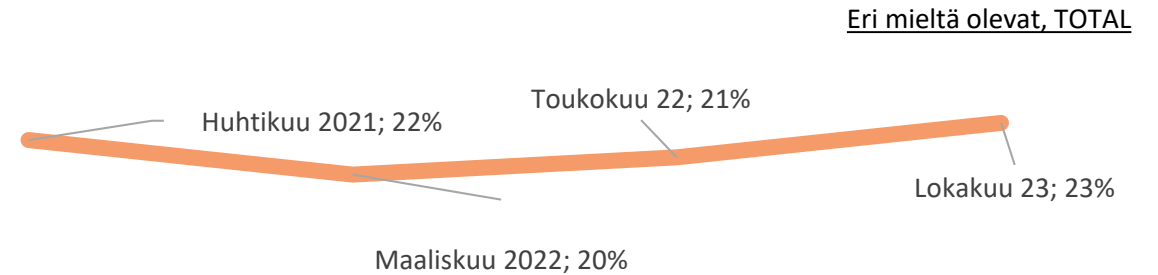
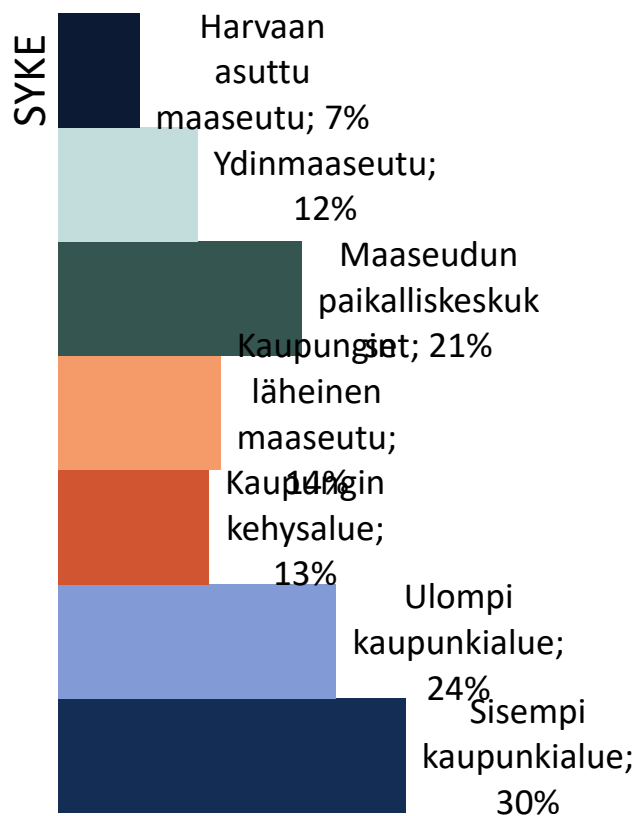

41 prosenttia suomalaisista sanoo olevansa varautunut hyvin selviytymiseen kotonaan erilaisissa poikkeustilanteissa.

Varautuminen on selkeästi heikointa sisemmällä kaupunkialueella (34%) ja vahvinta puolestaan harvaan asutulla maaseudulla (57%).

Liikun pelotta kaikkialla asuinpaikkakunnallani vuorokaudenajasta riippumatta

23 prosenttia suomalaisista kokee, että he eivät voi liikkua pelotta kaikkialla asuinpaikkakunnallaan vuorokaudenajasta riippumatta.

Luku on pienin harvaan asutulla maaseudulla (7%) ja suurin sisemmällä kaupunkialueella (30%).

Lähde: Pexel.com

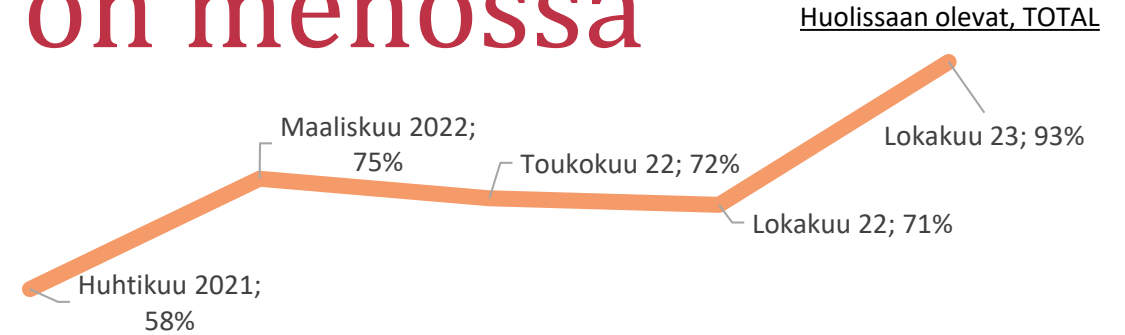
Merkittävimmät muutokset turvallisuuden tunteen taustatekijöissä

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Suunta, johon maailma on menossa

SYKE

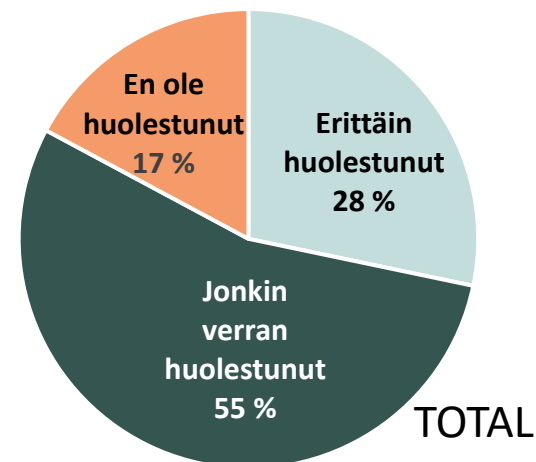
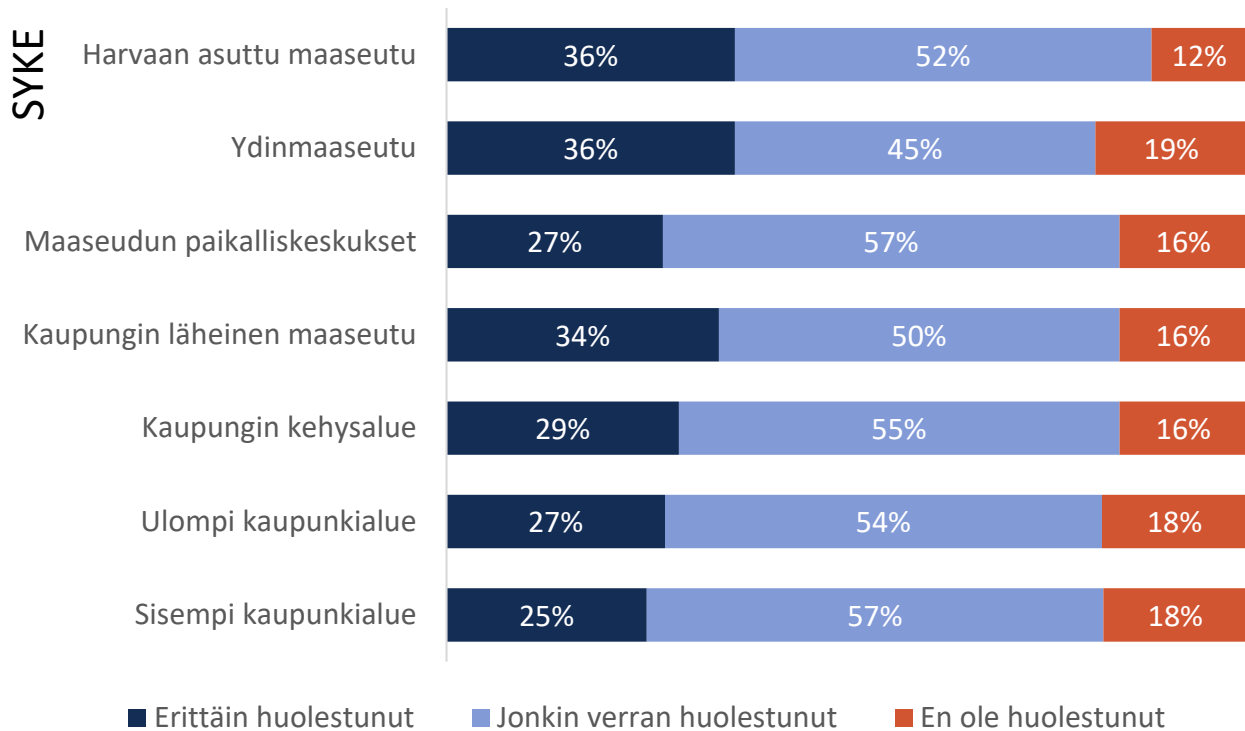

Huolissaan olevien määrä on kasvanut myös tämän kysymyksen osalta merkittävät, 22 prosenttiyksikköä viime vuoden lokakuun mittauksesta. Tarkennetussa kysymyksessä huolissaan olevista vastaajista 67 % kertoi olevansa *jatkuvasti* tai *melko usein* huolissaan suunnasta, johon maailma on menossa.

Alueelliset erot SYKE-luokituksen perusteella eivät merkittävästi eroa toisistaan.

Kuinka huolestunut olet seuraavista asioista tai ilmiöistä? - Alueellinen eriytyminen hyvinvoinnin suhteen

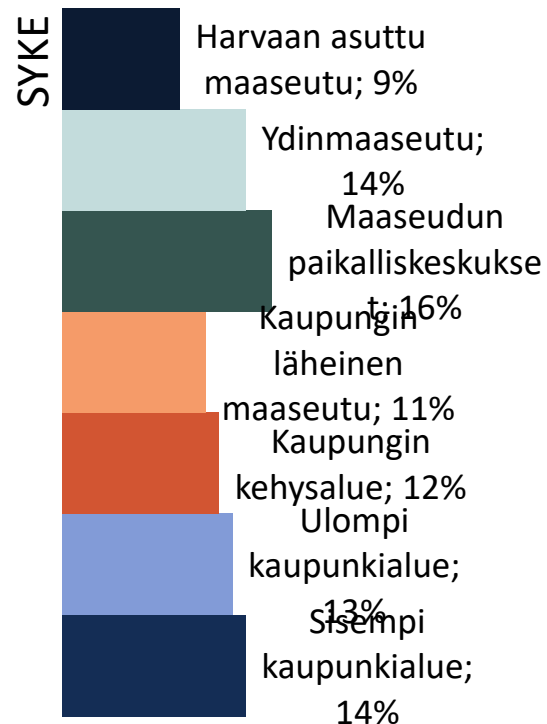
Ainoastaan 17 prosenttia suomalaisista sanoo, ettei ole huolissaan alueellisesta eriytymisestä hyvinvoinnin suhteen.

Voimakkainta huoli on harvaan asutulla maaseudulla ja ydinmaaseudulla (36%/erittäin huolestunut).

Koen katkeruutta yhteiskunnalle

Samaa mieltä olevat, TOTAL

13 % suomalaisista kertoo kokevansa katkeruutta yhteiskunnalle.

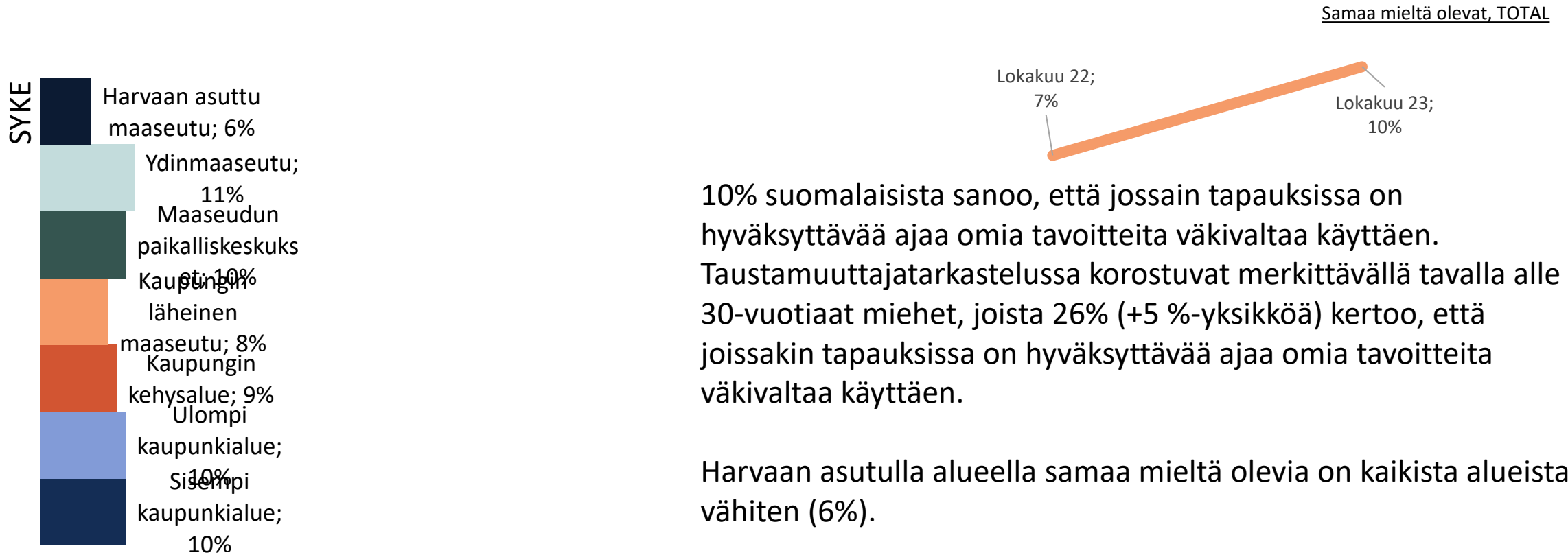
Taustamuuttajatarkastelussa korostuvat merkittäväällä tavalla alle 30-vuotiaat. Alle 30-vuotiaista miehistä 25% ja naisista 23% kertoo, kokevansa katkeruutta yhteiskunnalle. Jatkuvasti katkeruutta kokee alle 30-vuotiaista miehistä 10% ja naisista puolestaan ei kukaan.

Katkeruutta yhteiskunnalle koetaan vähiten harvaan asutulla maaseudulla (9%) ja eniten maaseudun paikalliskeskuksissa (16%).

Joissain tapauksissa on hyväksyttävää ajaa omia tavoitteita väkivaltaa käyttäen

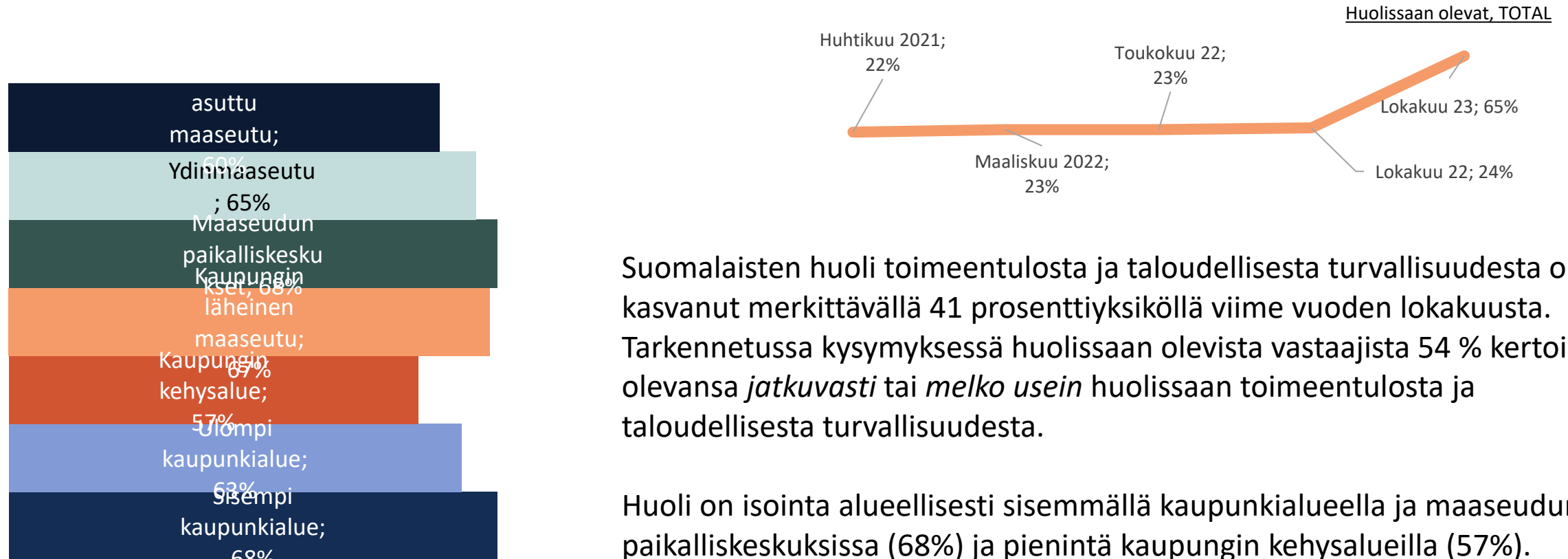

10% suomalaisista sanoo, että jossain tapauksissa on hyväksyttävää ajaa omia tavoitteita väkivaltaa käyttäen. Taustamuuttajatarkastelussa korostuvat merkittäväällä tavalla alle 30-vuotiaat miehet, joista 26% (+5 %-yksikköä) kertoo, että joissakin tapauksissa on hyväksyttävää ajaa omia tavoitteita väkivaltaa käyttäen.

Harvaan asutulla alueella samaa mieltä olevia on kaikista alueista vähiten (6%).

Kuinka huolestunut tai toiveikas olet, kun ajattelet seuraavia asioita ja suuntaa, johon ne mielestäsi ovat menossa?

- Oma toimeentuloni ja taloudellinen turvallisuuteni

Suomalaisten huoli toimeentulosta ja taloudellisesta turvallisuudesta on kasvanut merkittäväällä 41 prosenttiyksiköllä viime vuoden lokakuusta. Tarkennetussa kysymyksessä huolissaan olevista vastaajista 54 % kertoi olevansa *jatkuvasti* tai *melko usein* huolissaan toimeentulosta ja taloudellisesta turvallisuudesta.

Huoli on isointa alueellisesti sisemmällä kaupunkialueella ja maaseudun paikalliskeskuksissa (68%) ja pienintä kaupungin kehysalueilla (57%).

sentimentti lisätietoja:

Erityisasiantuntija Sini Erholtz, sini.erholtz@gov.fi, sisäministeriö

